

NÄPSÄ TPO2018

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän opetussuunnitelma
Käsityön taiteen perusopetuksen laajaan oppimäärään

KÄSITYÖ- JA MUOTOILUKOULU NÄPSÄN OPETUSSUUNNITELMA

Käsityön taiteen perusopetuksen laajaan oppimäärään **NÄPSÄ TPO2018**

SISÄLLYS

OPPILAITOKSEN TOIMINTA-AJATUS JA TEHTÄVÄ

1 OPPILAITOKSEN ARVOT

2 OPPIMISKÄSITYS

3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

OPPIMISYMPÄRISTÖ

TOIMINTAKULTTUURI

4 OPETUKSEN LAAJUUS JA RAKENNE

5 OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

6 VARHAISIÄN KASVATUS

7 PERUSOPINNOT Tavoitteet, sisällöt, opintokokonaisuudet ja laskennalliset laajuudet

8 SYVENTÄVÄT OPINNOT Tavoitteet, sisällöt, opintokokonaisuudet ja laskennalliset laajuudet

9 AIKUISTEN OPINNOT

10 TYÖTAVAT

11 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

12 ARVIOINTI

Arvioinnin tehtävä

Arviointi opintojen aikana

Arvioinnin kohteet

Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppimäärän arviointi

13 TODISTUKSET

14 OPPILAAXI OTTAMISEN PERIAATTEET

15 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJAN KANSSA

16 TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

OPPILAITOKSEN TOIMINA-AJATUS JA TEHTÄVÄ

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä on Taito Pirkanmaa ry:n ylläpitämä oppilaitos. Tuhannen oppilaan seutukunnallinen oppilaitos on yli 100 vuotiaan yhdistyksen sylissä, jossa ymmärretään käsityön ajassa kehittyvät merkitykset, sisällöt ja toimintatavat. Toimintamalli mahdollistaa laaja-alaisen käsityön sisällöllisen tuottamisen niin taito, muotoilu, kulttuuri, yhteiskunta, tiede, teknologia, elinkeinoelämä kuin taide näkökulmista. Taito Pirkanmaa ry kuuluu taitojärjestään, jonka muodostavat Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry ja 18 alueellista taitoyhdistystä. Taitojärjestö on Taiteen perusopetusliitto TPO ry:n jäsen.

Näpsä on toiminut vuodesta 1990 yhteistyössä 11 pirkanmaalaisen kunnan kanssa järjestäen käsityön taiteen perusopetusta sekä muuta käsityötoimintaa, kuten kuntien perusopetuksen kulttuurikasvatusohjelmaa. Yhteistyökuntia ovat Akaa, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti, Mänttä-Vilppula, Virrat ja Ylöjärvi. Taito Pirkanmaa ry sai vuonna 2000 Opetusministeriöltä käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän koulutuksen järjestämisluvan kaikkiin edellä mainittuihin 11 kuntaan opetuskielenä suomi. Opetuspisteitä on 20, joista kymmenen taitokeskuksissa. Tampereella opetuspisteitä on 4. Koulutuksen järjestäminen tuetaan kuntien tuella, Opetusministeriön tuntiperusteisella valtionavulla sekä oppilailta perittävillä lukukausimaksulla. Toimintaa kehitetään vaihtelevilla hankerahoituksilla.

Taiteen perusopetuksen ohjausjärjestelmän osia ovat laki 633/1998 ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta sekä Opetushallituksen määräys taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista ja koulutuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma. Näpsän opetussuunnitelma perustuu Opetushallituksen määräykseen taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiksi 20.9.2017. Suomen koulutusjärjestelmään kuuluvan Taiteen perusopetuksen uusia Opetussuunnitelman perusteita kutsutaan lyhyesti TPO2018 niiden käyttöönoton 1.8.2018 mukaisesti. Toimintaa määrittävät lisäksi mm kuntien tehtäviä ohjaavat lait ja asetukset kuten Kulttuuritoimintalaki.

Käsissäsi on normisäädely paikallinen opetussuunnitelma **NÄPSÄ TPO2018**. Sen perustana olevat opetussuunnitelman perusteet löytyvät netistä hakusanalla TPO2018. Opetussuunnitelma on oppilaitoksen kehittyvä työkalu. Näpsä ottaa vastaan kehitysvinkkejä. Yhteystietomme, vuosikertomuksemme kuten muutakin tietoa toiminnastamme löydät osoitteesta www.taitopirkanmaa.fi.

Kansallisten opetussuunnitelman perusteiden, TPO2018, määrittelemä tehtävä taiteen perusopetukselle

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille mutta myös aikuisille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen - arkkitehtuuri, kuvataide, käsityö, mediataiteet, musiikki, sanataide, sirkustaide, tanssi, teatteritaide, opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää osaamista ja valmiuksia ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen

ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Käsityön laajan oppimäärän tehtävänä on vahvistaa oppilaan käsityön, muotoilun ja teknologian osaamista. Päämääränä on innostaa oppilasta oivalluksiin, mielikuvitukseen ja tekemisen iloon, jotka luovat perustan tavoitteelliselle, monimateriaalista osaamista ja ilmaisua kehittäväälle luovalle käsityölle. Opinnot harjaannuttavat ja opintojen edetessä syventävät oppilaan käsityötaitoja ideoinnissa, tavoitteellisessa suunnittelussa, muotoilussa ja toteutuksessa, joiden avulla syntyy ratkaisuja, tuotteita, teoksia ja palveluja elinympäristön haasteisiin. Oppilasta ohjataan tutkimaan, elämykselliseen ja monipuoliseen materiaalien ja tekniikoiden käyttöön sekä soveltamaan itsenäisesti oppimaansa eri ympäristöissä. Opetuksessa rakennetaan yhteyksiä kulttuuri-, taide- ja elinkeinoelämän kanssa. Opinnoissa tarjotaan mahdollisuuksia käsitellä suomalaista kulttuuriperintöä, kulttuurin moninaisuutta ja globaaleja kysymyksiä. Oppilaan omaa suhdetta käsityöhön ja kulttuurista osallisuutta syvennetään kannustamalla häntä havainnoimaan, pohtimaan ja tulkitsemaan esineitä, ympäristöä ja yhteiskunnallisia ilmiöitä sekä tarjoamalla hänelle välineitä itsensä ilmaisemiseen ja kannanottamiseen käsityöllisin keinoin. Oppilasta ohjataan tunnistamaan oman toiminnan ja käsityöläisyyden merkityksiä sekä ymmärtämään elinympäristön laadun ja käsityöllisen toiminnan merkitys hyvinvoinnille. Opinnot kannustavat oppilasta pohtimaan vastuullista kuluttamista ja tuottamista ekologisesta, esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta. Opetuksessa tuodaan näkyväksi käsityön, taiteiden ja tieteiden välisyys sekä ohjataan oppilaita niiden soveltamiseen käsityössä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan ja tulkitsemaan ilmiöitä sekä tutkimaan, visioimaan, käsitteellistämään, innovoimaan ja rakentamaan uutta. Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan käsitystä itsestä aktiivisena, osaavana ja luovana toimijana. Opinnot luovat pohjaa käsityön elinikäiselle harrastamiselle sekä opintojen jatkamiseen myös muissa koulutusmuodoissa ja ammateissa.

KÄSITYÖN TAVOITEALUEET

Käsityön sisältöalueet ovat Taidot ja muotoilu, Kulttuuri ja yhteiskunta sekä Tiede ja Taide.

Taidot- ja muotoilu tavoitealueessa tarkastellaan käsityön merkityksiä yksilölle taitoina ja muotoiluna. Kulttuuri- ja yhteiskunta tavoitealueella nostetaan esiin käsityön merkityksiä yhteiskunnassa, yhteisöllisyydessä, hyvinvoinnissa, kulttuuriperinnön ja kehittyvän kulttuurin näkökulmista sekä elinkeinoelämässä. Tiede ja Taide tavoitealue nostaa esiin käsityötaiteen keksivää, oivaltavaa, pohtivaa, leikkivää kokeilemisen ja testaamisen tapaa tuottaa ratkaisuja ja kehitellä uutta.

KÄSITYÖN SISÄLTÖALUEET

Käsityön keskeiset sisältöalueet ovat Pukeutuminen, Esine- ja tekstiiliympäristöt, Palveluympäristöt ja Rakennetut ja luontoympäristöt.

- *Pukeutumista* tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaatetusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista.
- *Esine- ja tekstiiliympäristöjä* tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista.
- *Palveluympäristöjä* tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista.
- *Rakennettuja ja luonnonympäristöjä* tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

1 OPPILAITOKSEN ARVOT

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän opetussuunnitelma pohjautuu yhteiseen kansalliseen taiteen perusopetuksen arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä. Opetuksen lähtökohtana ovat käsityölle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Oppilaitoksen arvoista voi lukea lisää opettajatyöryhmän tuottamasta mentorointiaineistosta, joka on opetussuunnitelman liitteenä.

OPPIMISKÄSITYS

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehoallisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän opetustoiminta toteutetaan seutukunnallisena vakiintuneena toimintamallina Pirkanmaalla. Taito Pirkanmaa ry:n johtokunta toimii myös oppilaitoksen johtokuntana. Rehtori hoitaa opetustehtävän toteuttamista tukenaan Näpsän johtotiimi, jossa on yhdistyksen toiminnanjohtajan ja talous/henkilöstöpäällikön lisäksi 1 – 3 opettajajäsentä. Oppilaitoksen Tammelan toimipiste toimii oppilaitoksen Kehittämisyksikkönä, joka vastaa mm pedagogisesta kehittämisestä, arvioinnista ja oppilashallinnosta. Taloushallinto järjestetään osana Taito Pirkanmaan taloushallintoa.

OPPIMISYMPÄRISTÖ

Oppimisympäristöt ovat tiloja ja paikkoja, joissa oppiminen ja opiskelu tapahtuvat. Siihen sisältyy yhteisöt ja oppimisprosessiin vaikuttavat tekijät ja käytänteet kuten toimintakulttuuri, opetussuunnitelma ja opetusmenetelmät. Näpsän oppimisympäristöt ovat lähtökohdiltaan fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallisia. Oppimisympäristössä tulee vallita myönteinen, avoin ja kunnioittava ilmapiiri. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden taiteenalan opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Käsityökoulun fyysisen oppimisympäristön tulee olla esteettisesti virikkeinen ja innostaa oppimiseen. Oppimisympäristö luo edellytyksiä aktiiviseen ja pitkäjänteiseen kasvuun, työskentelyyn sekä itsenäisesti että vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Monipuoliset oppimisympäristöt rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan. Ne myös tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden monipuoliseen opiskeluun, aktiiviseen osallistumiseen, onnistumiseen ja osamisen kokemuksiin.

Näpsän oppimisympäristöissä otetaan huomioon käsityön luonne monimateriaalisena ja -valmistusteknologisena taiteenalanana. Tarvitaan tekemiseen soveltuvia turvallisia ja ergonomisia välineitä sekä esteettömiä ja akustisia tiloja, joissa on riittävä valaistus ja hyvä sisäilman laatu. Oppimisympäristön tulee viestiä ekologiaa ja esteettisiä arvoja, olla viihtyisyyttä. Järjestys ja siisteys nähdään tärkeinä niin viihtyvyyden kuin turvallisuuden näkökulmista. Turvallisuudella ajatellaan niin työ-, tuote- kuin ympäristöturvallisuuttakin. Oppimisympäristön tulee mahdollistaa oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen.

Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Näpsässä monipuolistetaan oppimisympäristöjä hyödyntäen luontoa,

rakennettua ympäristöä, kulttuuriympäristöjä, yhteiskunnan ilmentymiä ja moninaisia yhteistyömuotoja. Tavoitteena on luoda edellytyksiä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen sekä yhteistyölle paikallisten toimijoiden kanssa kuten museot, kunnat ja monimuotoiset sivistys- ja kulttuuritoimijat ja erilaiset hankkeet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja. Oppilaan oma lähiympäristö, työ- ja kulttuurielämä, digitaalinen ympäristö sekä internet ovat osa laajempaa oppimisympäristöjen kokonaisuutta. Oppimisympäristöt ovat toisiinsa kytköksissä ja ne vaikuttavat yhdessä oppilaan oppimisprosessiin.

Näpsän oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva oppiminen. Näpsän oppimisympäristöjen kehittämisen tavoitteena on, että oppimisympäristöt muodostavat pedagogisesti monipuolisen, eheän ja joustavan kokonaisuuden.

Teknologistuvassa maailmassa koulun ulkopuolella tapahtuva oppiminen on kasvamassa digitaalisessa ympäristössä. Tämän vuoksi Näpsä ottaa enemmän huomioon digitaalisen maailman opetuksessa. Koulu kehittää myös verkkoympäristöä käsityökoulun oppimisympäristöksi ja vuorovaikutuksen välineeksi.

Näpsän tilajärjestelyt ratkaistaan toimipisteittäin ja yhteistyössä kuntien kanssa.

OPPILAITOKSEN TOIMINTAKULTTUURI

Toimintakulttuuri muodostuu Näpsäyhteisön eli koko Taito Pirkanmaa ry:n ja Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän oppilaiden, perheiden, henkilökunnan ja sidosryhmien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä ajattelu- ja toimintatavoista. Toimintakulttuurin tulee edistää Näpsän taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri vaikuttaa niin oppilaan, perheen kuin opettajien kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta sekä innostuksesta toimintakulttuurin ylläpitoon ja kehittämiseen.

Oppiva ja luova yhteisö

Näpsä oppivana ja luovana yhteisönä tukee oppilaan kasvua ja kannustaa oppilaitaan havainnointiin, pohdintaan, vuorovaikutukseen, arvottamiseen, itseilmaisuun, luovuuteen, leikkiin ja oppimiseen. Näpsä vahvistaa oppilaan positiivista ja realistista käsitystä itsestään aktiivisena oppijana ja ihmisenä. Yhdessä tekeminen, osallistuminen, tutkiva ja luova työskentely auttavat oppilaita nauttimaan oivaltamisesta, oppimisesta ja yhteisön läsnäolosta. Kannustava ja rakentava palaute auttaa iloitsemaan oppimisen vaatimasta ponnistelusta, kokemaan onnistumista ja löytämään omia vahvuuksia, ymmärtämään omaa erityisyyttä ja kunnioittamaan erilaisuutta sekä ratkaisemaan ongelmia kasvattaen näin motivaatiota elinikäiseen oppimiseen. Oppiva yhteisö rohkaisee myös opettajia elinikäiseen oppimiseen, luovuuteen ja opetustyöstä nauttimiseen.

Monipuoliset työskentelytavat

Näpsän opetuksessa tunnustetaan oppimisen moninaiset muodot, muuttuvat opetustilanteet ja oppimiskäsitykset. Pedagogiikka perustuu toiminnallisuudelle, jota käytetään suunnitelmallisesti käsityön eri ilmaisukeinoja, erilaisia oppimisympäristöjä, yhteistyötä ja hankkeiden tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntävissä työskentelytavoissa.

Opetuksessa tunnustetaan oppilaiden yksilöllisyyttä ja temperamenttia. Oppijaa ohjataan löytämään itselleen ominaisia työskentelyn tapoja. Oppilaitten työtä, oppimista, tuotteita ja teoksia arvostetaan ja tätä tuodaan esille erilaisissa tapahtumissa, tiloissa ja paikoissa. Tieto- ja viestintäteknologiaa sekä verkkoympäristöjä hyödynnetään opiskelun, ajattelun, luovuuden, yhteistyön ja vuorovaikutuksen rikastamisessa. Muualla kuin Näpsän toiminnanpiirissä tapahtuvaa oppimista otetaan huomioon työskentelytavoissa, osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa.

Vuorovaikutus ja osallisuus

Kokemus Näpsäyhteisöön kuulumisesta, osallisuudesta ja monipuolinen yhteistyö yhteisön sisällä ja elinympäristön toimijoiden kanssa tukevat oppilaan kasvua ja oppimista. Kestävä yhteistyö edellyttää aitoa kohtaamista ja avointa, rakentavaa, välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta.

Opettajien vuorovaikutus ja yhteistyö ovat avainasemassa osallisuuden tunteen syntyisessä Näpsäyhteisössä. Osallisuutta ja vuorovaikutusta syntyy niin oman opetusryhmän kesken viikko-opetuskerroilla kuin oppimisympäristön laajetessa leiripäivinä, kaveripäivissä, Kesä käsillä -leireillä ja tapahtumissa. Mahdollisuus osallistua sisällöntuottajana ja vaikuttaa omaan, Näpsän ja lähiyhteisön toimintaan vahvistaa osallisuutta suomalaisessa yhteiskunnassa. Toimintakulttuuri ilmenee myös Näpsäyhteisön näkymisessä ja tiedottamisessa. Käsityölle ominaisten esittäytymisten mahdollisuuksien hyödyntäminen opetustoiminnassa tukee ajatusta, että jokaiselle lapselle, nuorelle ja aikuiselle löytyisi omannäköinen harrastus, jolla luodaan myös kestävä pohjaa oppilaitoksen jatkuvuudelle.

Hyvinvointi

Hyvinvointi edellyttää oppilaan aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta koko Näpsä-yhteisössä. Se ulottuu kaikkeen toimintaan, erityisesti se määrittää jokaisen opettajan työskentelyä. Oppilasta kuunnellaan ja rohkaistaan löytämään omat vahvuutensa ja voimavaransa. Näpsän toiminnassa otetaan huomioon oppilaiden yksilöllisyys ja erilaiset tarpeet, erityisesti sukupuolten kasvun, kehityksen ja oppimisen erot. Oppilasta ja hänen työtään arvostetaan, minkä kautta oppilas oppii arvostamaan omaa sekä toisen työskentelyä ja käsitöitä. Kokemus arvostuksesta auttaa jokaista olemaan ylpeä taidoistaan. Tämä luo positiivisen minäkuvan oppilaan hyvinvoinnin perustaksi. Käsityössä ja taideprosessissa virheet ovat osa tekemistä ja oppilaita autetaan suhtautumaan niihin rakentavasti. Oppilaalle ryhmän tuki on yhtä tärkeä kuin opettajan. Hyvinvointia rakennetaan Näpsä-yhteisössä hyvä arki ja hyvinvointi rakentuvat myös avoimuudesta, yhdessä tekemisestä, luottamuksesta, toisen työn kunnioittamisesta, auttamisesta, naurusta, filosofoinnista, vertaistuesta ja ilosta. Opettaja nähdään avaimena kestäväan ja kehittyvään hyvinvointiin yhteisössä.

Turvallinen arki

Turvallisuus on hyvinvoinnin perustekijä. Turvallisuus sisältää fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ulottuvuuden unohtamatta virtuaalisia ympäristöjä. Kaikilla on oikeus turvalliseen ympäristöön. Turvallisuus kuuluu kaikkeen Näpsän toimintaan ja Siitä huolehtimien on jokaisen Näpsän yhteisön jäsenen tehtävä jokaisena vuoden päivänä. Yhteisön sisäistä turvallisuutta ohjaavat yhdessä sovittavat toimintatavat ja säännöt. Kiusaamiseen puuttuminen on olennainen osa Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän turvallisuutta.

Näpsässä huolehdimme oppimisympäristöjen, tilojen, välineiden ja opetustilanteiden, ja muiden koulutyöhön sisältyvien tapahtumien turvallisuudesta parhaamme mukaan. Noudatamme turvamääräyksiä, työohjeita ja aineiden käyttöturvallisuustiedotteita sekä ottamalla huomioon erilaisen opetustilojen turvallisuuteen ja siisteyteen vaikuttavat tekijät. Yhteisössä huolehditaan oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yhdenvertaisuuden, tasa-arvon, yksityisyydensuojan, tietosuojan ja tekijänoikeuksien turvaamiseen. Turvallinen arki luo edellytyksiä luovuuden kehittymiselle.

Kulttuurinen monimuotoisuus

Käsityö koulutuksena, harrastuksena kuin elinkeinona ja kulttuurina on osa monimuotoista suomalaista yhteiskuntaa ja globaalia maailmaa. Näpsä-yhteisössä kulttuurinen monimuotoisuus tunnustetaan ja siihen suhtaudutaan avoimesti ja moniarvoisesti tunnistuen kulttuurista perintöä ja sen mahdollisuuksia. Käsityö nähdään globaalina kielenä, jota ymmärretään ajasta, paikasta, iästä tai kulttuuritaustasta riippumatta ilman sanallista kieltä. Näpsän toimintakulttuuri antaa kasvutilaa oppilaiden monikerroksisille kulttuuri-identiteeteille ja kehittää kulttuurienvälistä ymmärrystä, arvostusta ja kunnioitusta. Näpsässä erilaiset ajattelutavat ja arvot hyväksytään ja niistä keskustellaan rakentavasti. Opetuksessa pyritään hyödyntämään yhteisön ja yhteistyötahtojen monikulttuurisuutta ja erilaisia kulttuureja. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus leimaavat yhteisön kulttuurista monimuotoisuutta.

Vastuu ympäristöstä ja tulevaisuuteen suuntautuminen

Näpsä ottaa toiminnassaan huomioon ympäristönäkökohdat ja kiertotalouden. Näpsä toimii esimerkkinä vastuullisesta suhtautumisesta ympäristöön. Ympäristövastuullisuus toteutuu Näpsässä tarkoituksenmukaisina työkalu- ja materiaalivalintoina, taloudellisessa energian ja veden käytössä sekä huomioimalla opetuksessa materiaalien kierrätettävyyden. Näpsä-yhteisö ottaa huomioon materiaalien eettiset lähtökohdat. Näpsän toimintakulttuurin kautta oppilaille välittyy ymmärrys siitä, että nykyhetken valinnat vaikuttavat omaan elämään, yhteiskuntaan, ympäristöön ja tulevaisuuteen. Oppilaat oppivat arvioimaan elämäntapaansa sekä rohkaistuvat uudistamaan omia toimintatapojaan ja vaikuttamaan yhteiskunnan kehittämiseen.

4 OPETUKSEN LAAJUUS JA RAKENNE

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Koulutus järjestetään niin, että lasten ja nuorten oppimäärän suorittaminen ajoittuu peruskouluiän ja toisen asteen opintojen aikaan. Käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laajuus rakentuu tavoitteiden mukaiselle osaamisen karttumiselle.

Perusopintoja edeltävän varhaisiän kasvatuksen, aikuisten koulutuksen, ammatillisesti painottuneen sekä taiteen perusopetukseen valmentavan koulutuksen sekä muusta taiteen alan koulutuksen järjestämisestä, laajuudesta ja rakenteesta päätetään lukukausittain. Näistä opintoja voi esittää tunnistettaviksi taiteen perusopetuksen oppimäärään.

Perusopintoihin hakeudutaan pääsääntöisesti alakouluiässä. Näpsässä perusopintojen oppimäärän tavoitteiden mukaiseen osaamiseen pääseminen kestää noin 7 vuotta ja syventävien opintojen 4 vuotta. Kestoon vaikuttaa niin oppilaan osaamisen kehittyminen, aloitusikä kuin oppilaan ja perheen asettamat tavoitteet ja muualla opitun tunnistaminen. Tavoitteiden mukainen osaaminen rakentuu henkilökohtaisesti kontaktiopetuksen lisäksi omaehtoisena oppimisena kaikkialla oppilaan ympäristöissä. Oppitunneilla, joiden kesto on 45 minuuttia, rakennetaan runkoa yksilön osaamisen kartuttamiselle. Opetustoiminnalla käynnistetään ja pidetään yllä oppilaan omaehtoista myös oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuvaa oppimista. Jokaisella on näin henkilökohtainen tapa ja polku, jolla saavutetaan tavoitteiden mukainen osaaminen.

Opetustoiminnan laajuus ja rakenne järjestetään pedagogisesti oppijaa kunnioittaen mm niin, että opetuskerran kesto pitenee oppilaan edellytysten mukaan. Alakouluikäisten oppilaiden opetuskerta on pääsääntöisesti 2 – 3 oppituntia kerran viikossa. Oppimisympäristö laajenee oppimisen kannalta tarkoituksenmukaisiin ympäristöihin, joiden kesto määrittyy tekemisen mukaan, esimerkiksi leiripäivät, tapahtumat. Lukukaudet ovat peruskoululukukausia hieman lyhyempiä, mikä mahdollistaa peruskoulun tehtävien, tavoitteiden ja toimintakulttuurin toteutumista. Syys- ja kevätlukukausien lisäksi Näpsässä on mahdollisuus opiskella koulujen loma-aikoina ja kesälukukaudella. Tällöin opetustoiminta hakee muotonsa lomien mahdollistamissa laajemmissa puitteissa esimerkiksi Kesä käsillä -leireinä. Kesälukukauden ym. loma-aikojen opintoihin on erillinen ilmoittautuminen. Lukuvuoden opetuksen rakenne julkaistaan vuosittain lukuvuosioppaassa, ja se postitetaan koteihin ja se löytyy nettisivuiltamme www.taitopirkanmaa.fi

Perusopinnot rakentuvat opetussuunnitelmassa määritellyistä oppimiskokonaisuuksista, 16, joiden toteutusta varioidaan lukuvuosien teemojen mukaan. Perusopinnoissa harjoitellaan oman tavoitteen asettamista ja omaan oppimispolkuun vaikuttamista Näpsän, oppilaan ja perheen yhteistyönä. Perusopintojen viimeisinä vuosina tehdään ryhmän yhteistä luonnostelua seuraavan lukuvuoden opintokokonaisuuksien toteutukseen, sekä pitkänä- että lyhyenä toteutuksena toimipisteen opettaja, tila ja työvälinevalikoiman puitteissa. Pitkä opintokokonaisuus kestää syksyltä talvilomaan. Kevään lyhyempi opintokokonaisuus kestää talvilomalta kesälomaan. Perusopintojen viimeisenä vuotena jokainen toteuttaa ryhmässä oman käsityön suunnittelu- valmistusprosessin. Opintokokonaisuudessa opetellaan oman suunnittelun, käsityön ja oppimisen dokumentointia, sanallistamista sekä kootaan omasta osaamisesta portfolio. Kevään lyhyen opinto-

kokonaisuuden voi jokainen oppilas valita oppilaitoksen yhteisestä pajavalikosta. Omassa toimipisteessä on tarjolla sisältöjä, joka istuvat oppilaan opinpolkuun. Perheen niin päättäessä voi oppilas valita työpajan myös muista Näpsä-toimipisteistä painottaen valinnassaan sijainnin lisäksi esimerkiksi sisältöjä tai kavereita.

Syventäviin opintoihin voi siirtyä perusopintojen suorittamisen jälkeen tai muulla tavoin hankittujen vastaavien tietojen ja taitojen tunnistamisen perusteella. Syventävien opintojen tarkoituksena on opintojen laajentaminen tai painottaminen opintokokonaisuuksien 16 puitteissa. Syventävien opintojen laajuus on 500 tuntia.

Syventäviä opintoja on mahdollisuus laajentaa valitsemalla erilaisia opintokokonaisuuksia tai painottaa valitsemalla omaan polkuun sopivia opintokokonaisuuksia ja sovittaa niiden laskennallisia laajuuksia, mikä voi olla 1,5 – 4 opintopistettä eriytyen ohjatulla omaehtoisella työskentelyllä. Laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö. Syventävät opinnot muodostuvat viikko-opetuksesta, leiritunneista ja omaehtoisesta työskentelystä. Syventävää opetusta voidaan järjestää myös yksilöllisillä opetusjärjestelyillä esimerkiksi, että oppilas voi osallistua perusopintojen oppitunneille ja suorittaa samalla omaehtoista työskentelyä.

5 OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän eri taiteenaloille yhteisinä tavoitteina nähdään: tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle taiteen harjoittamiselle ja aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle. Taiteenalan laajan oppimäärän opinnot tarjoavat mahdollisuuksia osaamisen monipuoliseen ja päämäärätietoiseen kehittämiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita innostetaan käyttämään taidetta myös yhteistyön, vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä. Laajan oppimäärän tavoitteena on vahvistaa oppilaiden oppimisen iloa, opiskelumotivaatiota ja luovaa ajattelua huomioimalla heidän vahvuutensa, potentiaalinsa ja kiinnostuksen kohteensa. Oppilaita rohkaistaan asettamaan omia oppimistavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. Taiteenalan opintojen edetessä oppilasta ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan. Laajan oppimäärän opinnot tarjoavat oppilaalle mahdollisuuden kehittää merkityksellisiä taiteenalan ilmaisutapoja. Oppilaita kannustetaan tarkastelemaan, tulkitsemaan ja arvottamaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin. Opinnoissa kehittyvä monilukutaito tukee oppilaiden kriittistä ajattelua ja oppimisen taitoja. Oppilaita ohjataan tarkastelemaan taiteen alaa historiallisena, yhteiskunnallisena ja ajankohtaisena ilmiönä sekä rakentamaan toiminnassaan yhteyksiä taiteiden ja tieteiden välille.

6 VARHAISIÄN KASVATUS

Käsityön varhaisiän kasvatuksen tavoitteena on tutustua lähiympäristöön havainnoiden, ihmetellen, tulkiten, leikkien ja elämyksellisesti kokien. Käsityön opinnoissa kokeillaan ja harjoitellaan taitoja, erilaisia tekniikoita, materiaalien ja välineiden turvallista käyttöä. Toiminta ja tekeminen rakentuvat oppilaiden omakohtaisille elinympäristön kokemuksille sekä kulttuuri- ja taideilmiöille. Opinnoissa harjoitellaan toisten huomioimista, ryhmätyötaitoja ja omaan työhön keskittymistä. Opetus tukee oppilaan ajattelun ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä ja auttaa näin lapsen myönteisen minäkuvan muodostumista.

Lukuvuosien opetus rakentuu opintokokonaisuuksien ja teemojen ympärille.

OMAT YMPÄRISTÖT OPINTOKOKONAISUUS, laajuus 30 – 100 ot.

Opintokokonaisuuden tavoitteena on tutustua lapsen omaan elinympäristöön. Opintokokonaisuuden sisällöt muodostuvat oppilaan oman elämysmaailman asioista; pukeutumisen, esine-, sisustus-, rakennettu tai luontoympäristön vuorovaikutuksessa.

AJANKOHTAISET ILMIÖT OPINTOKOKONAISUUS, laajuus 30 – 100 ot

Opintokokonaisuuden tavoitteena on tutustua lapsen elinympäristön ilmiöihin. Ilmiöitä käsitellään

ajankohtaisista käsityöilmiöistä; pukeutumisen, esine-, sisustus-, rakennettu tai luontoympäristön sisältöinä.

KÄSITYÖN MAAILMA OPINTOKOKONAISUUS, laajuus 30 – 100 ot

Opintokokonaisuuden tavoitteena on tutustua käsityöhön lokaalista globaaliin ulottuvana ilmiönä.

Opintokokonaisuuden sisällöt muodostuvat eri kulttuureiden ja aikakausien käsityöilmiöistä; pukeutumisen, esine-, sisustus-, rakennettu tai luontoympäristön vuorovaikutuksessa.

7 PERUSOPINNOT

Käsityön perusopintojen tarkoituksena on vahvistaa oppilaan olemisen tapaa aktiivisena ja tekemänä sekä vahvistaa osaamista, omaehtoisen ilmaisun taitoja. Opintojen tavoitteena on, että oppilas havainnoi, pohtii, arvottaa, käsitteellistää ja jakaa kokemuksiaan sekä omaksuu kriittisen ja rakentavan pohdinnan tapaa omaan käsityöprosessiinsa sekä laajemmin elämäänsä. Oppilasta ohjataan tekemään päätöksiä, toimimaan itseohjautuvasti ja oma-aloitteellisesti sekä tutkivaan ja leikkivään tekemiseen. Opinnoilla vahvistetaan oppilaan käsityön, muotoilun ja teknologian osaamista elämässään ja osallistumisen välineenä. Oppilasta ohjataan tuottamaan käsityöprosessissa ratkaisuja, tuotteita, teoksia ja palveluja elinympäristön haasteisiin.

Perusopinnot ovat laskennalliselta laajuudeltaan 800 ot ja rakentuvat 16 opintokokonaisuudesta. Opintokokonaisuuksien laajuudet vaihtelevat oppilaiden kiinnostuksen ja ajan ilmiöiden mukaan laajuudeltaan 30 – 100 oppituntia. Opetus perustuu aina opetussuunnitelmassa määriteltyyn opintokokonaisuuteen (P 1 - 16). Opintokokonaisuus voidaan käsitellä kerralla tai se voi rakentua opintojen edessä useammassa osassa tai lomittain toisen opintokokonaisuuden kanssa. Opintokokonaisuudet rakentuvat valittujen tavoitealueiden tavoitteille ja sisällöille.

Opettajat suunnittelevat opetussuunnitelman mukaisten opintokokonaisuuksien toteutuksen ajan ilmiöiden ja oppilaiden kiinnostuksen muodostamaan kontekstiin. Rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute auttaa rakentamaan kokonaisvaltaista osaamista käsityön tavoitealueilta. Opettajat nostavatkin opintokokonaisuutensa keskeisimmät tavoitteet 3 – 6 kaikista käsityön opetussuunnitelman tavoitteista.

Perusopintojen yleisinä tavoitteina on

- keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen
- tukea oman ilmaisun kehittymistä, käsityö-, muotoilu-, tiede-, taide- ja kulttuurisuhteen muodostumista sekä aktiiviseksi toimijaksi kasvamista
- ymmärtävä ja laaja-alainen materiaalien ja immateriaalinen tekeminen

Käsityön taiteen perusopetuksen perusopintojen tavoitealueiksi jäsennetyt tavoitteet

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata ja tukea oppilasta käsityötaitojen harjoittelussa ja ajattelutaitojen kehittämisessä
- rohkaista oppilasta havainnoimaan, pohtimaan ja ratkaisemaan ohjatusti arjen ja ympäristön haasteita
- kannustaa oppilasta nauttimaan käsityöstä ja arvostamaan omaa sekä toisten käsityötä
- innostaa oppilasta soveltamaan oppimiaan taitoja ja ilmaisemaan itseään erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä
- ohjata oppilasta välineiden turvalliseen käyttämiseen ja tekniikoiden tarkoituksenmukaiseen soveltamiseen
- tukea oppilasta tarkastelemaan käsityötä prosessina.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta toimimaan käsityökulttuurin tekijänä, keskustelijana, vastaanottajana ja tulkitsijana

- harjaannuttaa oppilasta ymmärtämään muotoilun, käytettävyyden, materiaalivalintojen ja tuotteen elinkaaren väliset yhteydet sekä niiden vaikutukset elinympäristöön
- innostaa oppilasta näkemään käsityö elävänä kulttuuriperintönä
- ohjata oppilasta pohtimaan käsityön eettisiä arvoja ja sisäistä yrittäjyyttä sekä kehittämään tunne- ja vuorovaikutustaitoja monikulttuurisessa maailmassa
- auttaa oppilasta ymmärtämään käsityöyrittäjyyden moninaisuutta
- rohkaista oppilasta näkemään käsityö lokaalina ja globaalina toimintana.

Taiteiden ja tieteiden välisyys, joka Näpsässä on jaettu tieteen ja teknologian sekä taiteen tavoittealueiksi

Opetuksen tavoitteena on

- auttaa oppilasta tarkastelemaan käsityön olemusta monitaiteisena ja -tieteisenä ilmiönä, aina läsnä olevana elinympäristön laatuna
- rohkaista oppilasta taiteiden ja tieteiden väliseen vuoropuheluun ja tulkintaan
- tukea oppilasta sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen kestävä kehityksen ja kiertotalouden ymmärtämisessä
- innostaa oppilasta havainnoimaan ilmiöitä sekä tutkimaan, käsitteellistämään ja rakentamaan käsityötä teknologioita, luonnontieteitä ja taiteita soveltaen
- kannustaa oppilasta innovatiivisuuteen ja uuden tiedon tuottamiseen yksin ja yhteisöllisesti.

Perusopintojen keskeiset sisällöt

Käsityön perusopinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityölliselle tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua käsitellään kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä.

Käsityön perusopintojen sisältöalueet ovat

- *Pukeutuminen,*
- *Esine- ja tekstiiliympäristöt,*
- *Rakennetut ja luonnonympäristöt sekä*
- *Palveluympäristöt.*

Sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä. Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaatetusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista. Esine- ja tekstiiliympäristöjä tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista. Palveluympäristöjä tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista. Rakennettuja ja luonnonympäristöjä tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

KÄSITYÖN TAITEEN PERUSOPETUKSEN PERUSOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET;

Tavoite- ja sisältöalueet ja arvioinnin kohteet

Tavoitteet / Sisällöt	Taidot ja muotoilu	Yhteiskunta ja kulttuuri	Tiede ja teknologia	Käsityö taiteena
Pukeutuminen - identiteetin muotoutuminen - yhteisöön kuuluminen - muoti-ilmiöt - fysiologia - kulttuurit	P1 Pukeutuminen taitona ja muotoiluna -opetuskokonaisuudessa tutustutaan pukeutumiseen. Tutkitaan materiaaleja ja valmistustekniikoita. Opetellaan työkalujen ja materiaalien tarkoituksenmukaista käyttöä. Harjaannutaan käsityöprosessin ymmärtämisessä.	P2 Pukeutuminen kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä opinto kokonaisuudessa tutkitaan, kokeillaan ja valmistetaan eri kulttuurien käsitöitä tai haetaan kulttuurista innoitusta.	P3 Pukeutuminen tiedeen ja teknologian näkökulmasta -opintokokonaisuudessa kartutetaan oppilaan tietoja ja kokemusta tutkimalla, kokeilemalla ja havainnoimalla erilaisia tekniikoita, materiaaleja, työvälineitä ja teknologiaa sekä ymmärretään kiertotalouden merkityksiä.	P4 Pukeutuminen taiteena -opintokokonaisuudessa haetaan vaikutteita muoti-ilmiöistä ja eri kulttuureista. Suunnittelussa painotetaan kokeilevaa taiteen prosessia, jossa idea ja visuaalisuus ovat pääosassa.
Esine- ja tekstiiliympäristöt - esine, tekstiili - asuminen - toiminnallisuus - teknologia - muotoilu - muoti-ilmiöt - eri kulttuurit	P5 Tuotesuunnittelu ja valmistus taitona ja muotoiluna -opintokokonaisuudessa tutustutaan tuotesuunnitteluun ja valmistukseen. Opetellaan tekniikoiden ja materiaalien tarkoituksenmukaista ja turvallista käyttöä. Harjaannutaan käsityöprosessin ymmärtämisessä.	P6 Tuotesuunnittelu ja valmistus kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä -opintokokonaisuudessa tutkitaan, kokeillaan ja valmistetaan eri kulttuurien innoittamia esineitä ja tekstiilejä sekä opitaan arvostamaan muiden ihmisryhmien käsitöitä.	P7 Tuotesuunnittelu ja valmistus tiedeen näkökulmasta -opintokokonaisuudessa kartutetaan oppilaan tietoja ja kokemusta tutkimalla, kokeilemalla ja havainnoimalla erilaisia tekniikoita, materiaaleja ja työvälineitä ja ymmärretään kiertotalouden merkitys.	P8 Teoksen suunnittelu ja valmistus -opintokokonaisuudessa haetaan vaikutteita taide- ja muotoiluhistoriasta, sekä eri kulttuureista. Suunnittelussa painotetaan kokeilevaa taiteen prosessia

Rakennetut jaluonnonympäristöt -osallisuus -yhteisöllisyys -hyvinvointi -viihtyvyys	P9 Taidot ja muotoilu rakennetussa- ja luontoympäristössä –opintokokonaisuudessa tutustaan ympäristö- ja tilasuunnitteluun. Harjoitellaan monimateriaalista käsityötä valitulla teemalla.	P10 Yhteiskunta ja kulttuuri rakennetussa- ja luontoympäristössä opintokokonaisuudessa havainnoidaan ja tutkitaan ympäristön arkkitehtuuria. Käsitteillä osallistutaan oman ympäristön suunnitteluun ja rakentamiseen.	P11 Tiede rakennetussa ja luontoympäristössä -opintokokonaisuudessa tutustutaan erilaisiin luontoympäristöihin, rakentamisen materiaaleihin, arkkitehtuurin käsitteisiin, rakentamisen teknologiin ja työkaluihin.	P12 Taide rakennetussa ja luontoympäristössä -opintokokonaisuudessa haetaan vaikutteita ajankohtaisista ilmiöistä. Perehdytään työskentelyyn erilaisissa oppimisympäristöissä. Valmistuneilla teoksilla pyritään vaikuttamaan ympäristöön käsityötaiteen keinoin teemoilla katu-, tila-, ympäristö- ja yhteisötaide.
Palveluympäristöt -yrittäjyys -asiakslähtöisyys -kokemuksellisuus -hyvinvointi	P13 Palveluympäristöt taitona ja muotoiluna –opintokokonaisuudessa tutustaan asiakslähtöisyyteen valmistamalla toisille käsityötuotteita tai –palveluita.	P14 Palveluympäristöt yhteiskunnallisena ja kulttuurisena ilmiönä opintokokonaisuudessa suunnitellaan ja toteutetaan sekä osallistutaan yksin, ryhmässä tai yhteistyötahon kanssa tuotteen tuottamiseen asiakasryhmälle.	P15 Palveluympäristöt tieteen ja teknologian näkökulmasta - opintokokonaisuudessa tutustutaan ja hyödynnetään TVT-teknologiaa ja verkkoympäristöjä markkinoinnin ja yrittäjyyden näkökulmasta.	P16 Palveluympäristöt taiteena -opintokokonaisuudessa tekeminen ilmenee osallistavana taiteena, yhteisötaiteena tai taiteena, joka lisää hyvinvointia. Suunnittelussa painotetaan kokeilevaa taiteen prosessia, jossa idea ja visuaalisuus ovat pääosassa. Teoksena voi olla esimerkiksi hyvän tekeväisyysprojekti, yhteisötaide, kokemuksellisuus, hyväntekeväisyys.

8 SYVENTÄVÄT OPINNOT

Käsityön syventävien opintojen tarkoituksena on opintojen laajentaminen tai painottaminen oppilaan valitsemalla tavalla. Opintojen tavoitteena on, että oppilas havainnoi, pohtii, arvottaa, käsitteellistää ja jakaa kokemuksiaan sekä omaksuu kriittisen ja rakentavan pohdinnan osaksi käsityöprosessiaan ja elämäntapaansa. Oppilasta ohjataan tekemään päätöksiä, toimimaan itsenäisesti ja aloitteellisesti sekä ilmaisemaan ja tulkitsemaan kokemuksiaan. Opinnoilla vahvistetaan oppilaan taitoja käyttää käsityötä vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä. Oppilasta ohjataan suunnittelemaan ja valmistamaan käsitöitä valitsemiinsa ympäristöihin.

Syventävät opinnot ovat laskennalliselta laajuudeltaan 500 ot ja rakentuvat oppilaan valitsemista opintokokonaisuuksista. Näpsän opetussuunnitelmassa on 16 syventävää opintokokonaisuutta. Opintokokonaisuudet rakentuvat valitun tavoitealueen tavoitteille sisältöalueittain. Jaksoilla voidaan tavoitella kuitenkin yhtä tavoite- tai sisältöaluetta laaja-alaisempaa osaamista. Opettajat suunnittelevat opintokokonaisuuksien toteutukset ja nostavat kulloinkin ilmentyvän opintokokonaisuuden toteutuksen keskeisimmät tavoitteet 3 – 6 / 17 tarkastellen kaikkia tavoitealueita. Opintokokonaisuuden sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä. Oppilas voi valita saman opintokokonaisuuden useamman kerran. Opintokokonaisuuksien laskennalliset laajuudet vaihtelevat oppilaiden henkilökohtaisen painotuksen mukaan 40 – 108 ot (1,5 – 4 opintopistettä). Keskeisiä sisältöjä pohditaan esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden näkökulmasta.

Syventävien opintojen yhteisinä tavoitteina on

- opintojen laajentaminen tai painottaminen oppilaan valitsemalla tavalla
- ohjata oppilasta havainnoimaan, pohtimaan, arvottamaan, käsitteellistämään ja jakamaan kokemuksiaan sekä omaksumaan kriittisen ja rakentavan pohdinnan osaksi käsityöprosessiaan
- ohjata tekemään päätöksiä, toimimaan itsenäisesti ja aloitteellisesti sekä ilmaisemaan ja tulkitsemaan kokemuksiaan
- vahvistaa taitoja käyttää käsityötä vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä
- ohjata oppilasta suunnittelemaan ja valmistamaan käsitöitä valitsemiinsa ympäristöihin

Syventävien opintojen tavoitealueiksi jäsennetyt tavoitteet

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta itsenäiseen käsityöprosessiin
- ohjata ja tukea oppilasta itsenäiseen kädentaitojen harjoitteluun ja ajattelutaitojen kehittämiseen
- kannustaa oppilasta löytämään itsenäisesti ratkaisuja arjen ja ympäristön haasteisiin
- rohkaista oppilasta soveltamaan oppimaansa ja ilmaisemaan itseään yksilöllisissä prosesseissa ja eri ympäristöissä
- innostaa oppilasta tiedostamaan välineiden, materiaalien ja tekniikoiden käyttöön omassa ilmissään
- rohkaista oppilasta harjoittelemaan omien tavoitteiden asettamista ja nauttimaan niiden saavuttamisesta.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta toimimaan aktiivisena käsityökulttuurin tekijänä, vastaanottajana, tulkitsijana ja vaikuttajana sekä oivaltamaan osallistumisen mahdollisuuksia ympäristössä
- ohjata ja tukea oppilasta soveltamaan muotoilun, käytettävyyden ja materiaalivalintojen ja tuotteen elinkaaren välisiä yhteyksiä sekä niiden vaikutuksia ympäristöön omassa ja ryhmän työskentelyssä
- rohkaista oppilasta näkemään oma roolinsa elävän kulttuuriperinnön ylläpitäjänä ja kehittäjänä
- ohjata oppilasta pohtimaan käsityön eettisiä arvoja ja sisäistä yrittäjyyttä sekä kehittämään tunne- ja vuorovaikutustaitoja monikulttuurisessa maailmassa
- rohkaista oppilasta näkemään oman tekemisen, käsityön yhteys ammatillisuuteen ja yrittäjyyteen
- innostaa oppilasta toimimaan lokaaleissa ja globaaleissa käsityöyhteisöissä.

Taiteiden ja tieteiden välisyys

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta taiteiden ja tieteiden väliseen dialogiin käsityössä
- vahvistaa oppilaan itsenäistä havainnointia ja halua rakentaa käsityötä teknologiaa, luonnontieteitä ja taiteita soveltaen
- ohjata oppilasta soveltamaan omassa työskentelyssään sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisesti kestävä kehityksen sekä kiertotalouden periaatteita
- kannustaa oppilasta uuden tiedon itsenäiseen ja yhteisölliseen tuottamiseen sekä soveltamiseen.

Syventävien opintojen keskeiset sisällöt

Käsityön syventävissä opinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Materiaalit ominaisine tekniikoineen toimivat ilmaisun välineinä sekä luovat perustan käsityölle tuotteina ja teoksina. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua käsitellään kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä. Käsityön syventävien opintojen sisältöalueet ovat

- Pukeutuminen,
- Esine- ja tekstiiliympäristöt,
- Rakennetut ja luonnonympäristöt sekä
- Palveluympäristöt

Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaatetusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista. Esine- ja tekstiiliympäristöjä tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista. Rakennettuja ja luonnonympäristöjä tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista. Palveluympäristöjä tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista.

KÄSITYÖN TAITEEN PERUSOPETUKSEN SYVENTÄVIEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET;

tavoite- ja sisältöalueet ja arvioinnin kohteet

Tavoittealueet/ Sisällöt	Taidot ja muotoilu	Yhteiskunta ja kulttuuri	Tiede ja teknologia	Taide
Pukeutuminen - identiteetin muotoutuminen - yhteisöön kuuluminen - vaate- ja vaatetusteknologia - muoti-ilmiöt - fysiologia - kulttuurit	S1 Pukeutuminen taitona ja muotoiluna - opintokokonaisuudessa havainnoidaan pukeutumiseen liittyviä ilmiöitä. Tutkitaan materiaaleja ja valmistustekniikoita ja syvennetään osaamista työkalujen ja materiaalien hallinnassa. Suunnitellaan käsityöprosessin kulku valmistettavalle tuotteelle.	S2 Pukeutuminen kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä - opintokokonaisuudessa tutkitaan eri kulttuurien pukeutumista, havainnoidaan ja jaetaan kokemuksia pukeutumisesta vaikuttamisen välineenä. Tuotteilla pyritään vahvistamaan identiteettiä.	S3 Pukeutuminen tieteen ja teknologian näkökulmasta - opintokokonaisuudessa kartutetaan oppilaan tietoa vaatetusteknologiasta. Havainnoidaan ja jaetaan kokemuksia ja pohditaan sekä kriittisesti että rakentavasti kiertotalouden merkitystä. Tuotteen suunnittelu- ja valmistusprosessissa huomioidaan tieteet ja tutkiva ote.	S4 Pukeutuminen taiteena - opintokokonaisuudessa haetaan vaikutteita muoti-ilmiöistä, eri kulttuureista ja pukutaideteesta. Suunnittelussa painotetaan kokeilevaa taiteen prosessia. Teoksen toteutuksessa idea ja visuaalisuus ovat pääosassa.
Esine- ja tekstiiliympäristöt - esine, tekstiili - asuminen - toiminnallisuus - teknologia - muotoilu - muoti-ilmiöt - eri kulttuurit	S5 Esine- ja tekstiiliympäristöt taitona ja muotoiluna - opintokokonaisuudessa syvennetään tuotesuunnitteluun ja valmistusprosessiin. Syvennetään osaamista työkalujen ja materiaalien hallinnassa. Suunnitellaan käsityöprosessin kulku valmistettavalle tuotteelle.	S6 <i>Esine- ja tekstiiliympäristöt kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä - opintokokonaisuudessa tutkitaan eri kulttuurien esine- ja tekstiilihistoriaa. Pohditaan ja arvotetaan esineiden ja tekstiilien muotoilua, käytettyä sekä materiaalivalintoja. Opitaan arvostamaan muiden ihmisryhmien käsitöitä.</i>	S7 <i>Esine- ja tekstiiliympäristöt tieteen ja teknologian näkökulmasta - opintokokonaisuudessa kartutetaan oppilaan tietoa muotoiluteknologiasta. Havainnoimalla ja kokemuksilla jaksamalla pohditaan sekä kriittisesti että rakentavasti kiertotalouden merkitystä. Tuotteen suunnittelu- ja valmistusprosessissa huomioidaan kiertotalouden periaatteet.</i>	S8 <i>Esine- ja tekstiiliympäristöt taiteena - opetuskokonaisuudessa haetaan vaikutteita taide- ja muotoiluhistoriasta, sekä eri kulttuureista. Suunnittelussa painotetaan kokeilevaa taiteen prosessia, jossa idea ja visuaalisuus ovat pääosassa. Materiaalit ja tekniikat tukevat omaa ilmaisua.</i>

Rakennetut ja luonnonympäristöt -osallisuus -yhteisöllisyys -hyvinvointi -viihtyvyys	S9 Rakennetut ja luonnonympäristöt taitona ja muotoiluna -opintokokonaisuudessa syvennyttään ympäristö- ja tilasuunnitteluun. Toteutetaan monimateriaalista käsityötä valitulla teemalla aiemmin opittuja tietoja ja taitoja soveltaen.	S10 Rakennetut ja luonnonympäristöt kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä -opintokokonaisuudessa tutkitaan eri kulttuurien arkkitehtuuria sekä luontoympäristöä. Suunnitellaan ja valmistetaan käsitöitä valittuihin ympäristöihin ja pohditaan käsityötä vaikuttamisen ja osallistamisen välineenä.	S11 <i>Rakennetut ja luonnonympäristöt tieteen ja teknologian näkökulmasta opintokokonaisuudessa kartutetaan oppilaan tietoa rakennetusta- ja luontoympäristöstä. Havainnoimalla ja kokemuksia jakamalla pohditaan sekä kriittisesti että rakentavasti oman ympäristön viihtyvyyttä ja kehityksen tulevaisuuden ratkaisuja.</i>	S12 <i>Rakennetut ja luonnonympäristöt taiteena -opintokokonaisuudessa haetaan vaikutteita ajankohtaisista ilmiöistä. Kokonaisuudessa perehdytään työskentelyyn erilaisissa oppimisympäristöissä. Valmistuneilla teoksilla pyritään vaikuttamaan ympäristöön käsityötaiteen keinoin teemoilla katu-, tila-, ympäristö- ja yhteisötaide.</i>
Palveluympäristöt -yrittäjyys -asiakslähtöisyys -kokemuksellisuus -hyvinvointi	S13 Palveluympäristöt taitona ja muotoiluna -opintokokonaisuudessa perehdytään asiakaslähtöiseen tuotteen valmistamiseen.	S14 <i>Palveluympäristöt kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä -opintokokonaisuudessa suunnitellaan ja toteutetaan sekä osallistutaan tuotteen tuottamiseen asiakasryhmälle. Toteutus tehdään yksin, ryhmässä tai yhteistyötahon kanssa.</i>	S15 <i>Palveluympäristöt tieteen ja teknologian näkökulmasta -opintokokonaisuudessa kartutetaan oppilaan tietoa käsityöyrittäjyydestä ja pohditaan digiteknologian hyödyntämistä käsityöalalla.</i>	S16 <i>Palveluympäristöt taiteena opintokokonaisuudessa tekeminen ilmenee osallistavana-, hyvinvointia lisäävänä- tai yhteisötaiteena. Suunnittelussa painotetaan kokeilevaa taiteen prosessia, jossa idea ja visuaalisuus ovat pääosassa. Teos toteutetaan valitussa palveluympäristössä.</i>

9 AIKUISTEN OPINNOT

Aikuisten opinnot etenevät perusopinnoista syventäviin opintoihin. Opetuksessa noudatetaan käsityön laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Käsityön aikuisten opetuksen tavoitteena on oman ilmaisutavan, muotoiluajattelun ja taiteellisen työskentelyn kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon aikuisen oppijan motivoituneisuus, omatoimisuus ja aiempi osaaminen. Päämääränä on oppimisen ilon saavuttaminen tekemisen, vuorovaikutuksen, ponnisteleminen, uuden oivaltamisen sekä kyseenalaistavan ja kokeilevan työskentelyn avulla. Tavoitteena on, että aikuinen oppija voi syventää opintojaan itseä kiinnostaviin sisältöihin. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja. Opinnot antavat valmiuksia opitun hyödyntämisessä omassa työssä, harrastuksissa, elinikäisessä oppimisessa tai yritystoiminnassa.

Osaamisen tunnistaminen ja hyväksi lukeminen ovat oman otsikkonsa alla tässä opetussuunnitelmassa. Oppilaitos päättää vuosittain syventävästä aikuisten ammatillisesti suuntautuneesta, SamA, opetuksen järjestämisestä.

10 TYÖTAVAT – miten meillä opetetaan

Oppilaiden kiinnostuksen kohteet, kokemukset, taidot ja tiedot ovat käsityöopetuksen lähtökohdat. Teemojen ja työtapojen monipuolisilla valinnoilla rohkaistaan tutustumaan uuteen ja vieraampaan, kokeilemaan, innostumaan ja ottamaan omia haasteita ja tavoitteita. Innostuksen myötä tiedon hankkimisen, käsittelyn, analysoimisen, esittämisen, soveltamisen, yhdistelemisen, arvioinnin ja luomisen taidot lähtevät tutkivassa ja ongelmalähtöisessä käsityössä etenemään kuin leikki. Vain mielikuvitus on rajana kun, käsityö edistää käsitteellistä ja menetelmällistä oppimista, kriittistä ja luovaa ajattelua sekä taitoa soveltaa osaamista. Opetus järjestetään oppimisympäristöissä, jotka tukevat tarkoituksenmukaisesti erilaisten materiaalien, tekniikoiden ja teknologioiden tutkimista sekä niiden kekseliästä soveltamista ja oppilaiden erityisosaamisalueiden kehittymistä. Työtapojen ja arviointimenetelmien monipuolisuus antaa oppilaalle mahdollisuuden osoittaa osaamistaan eri tavoin.

Onnistuneet teemat ja työtavat tukevat ja kehittävät oppilaan vuorovaikutustaitoja, keskittymiskykyä, pitkäjänteisyyttä, eläytymiskykyä, oma-aloitteisuutta, vastuun kantamista, itseluottamusta sekä sosiaalisten taitojen kasvua. Kokemukselliset ja toiminnalliset työtavat sekä liikkuminen erilaisissa oppimisympäristöissä lisäävät elämyksellisyyttä ja vahvistavat motivaatiota. Motivaatiota vahvistavat myös työtavat, jotka tukevat itseohjautuvuutta ja ryhmään kuulumisen tunnetta mm Makers työskentely, jossa kukin tuo yhteisölliseen käsityöhön omia kokemuksiaan ja osaamistaan.

Monipuolinen ja tarkoituksenmukainen tieto- ja viestintäteknologian käyttö lisää oppilaiden mahdollisuuksia kehittää työskentelyään ja verkostoitumistaitojaan. Siten valmiudet tiedon omatoimiseen, vuorovaikutteiseen ja kriittiseen hankintaan, käsittelyyn ja luovaan tuottamiseen karttavat. Työtapojen valinnassa hyödynnetään pelien ja pelillisyyden tarjoamia mahdollisuuksia.

Näpsä -käsityökoulun pedagoginen johtoryhmä teemoittelee lukuvuodet. Lukuvuosien teemat värittävät jokaisesta lukuvuodesta erilaisen vaikka opintokokonaisuuksien tavoitteet ja sisällöt

ovat samoja. Opettajat varioivat opintokokonaisuuksia opetusryhmien tarpeisiin lukuvuoden teemalla. Perusopinnoissa erilaisiin ilmiöihin tutustutaan elämyksellisesti ja kokemuksellisesti, niitä tutkimalla ja arvottamalla. Mielikuvitus, ihmettely ja ideoiden kehittäminen toimivat työskentelyn lähtökohtina. Työskentelyssä korostuu käsillä tekemisen ja oivaltamisen ilo. Oppimistehtävien aiheiden, teemojen ja työtapojen valinnoilla pyritään tekemisen ja oppimisen iloon.

Syventävissä opinnoissa oppilaat voivat painottaa tai suunnata omia opintojaan. Opinnoille on ominaista havainnoille, pohdiskelulle, käsitteellistämiseksi, vuorovaikutukselle, tulkinnalle, arvottamiselle ja aktiiviselle toimijuudelle perustuva lähestymistapa. Se ilmenee niin oppilaan käsityöprosessissa kuin laajemmin yhteisön jäsenenä toimiessa. Työtapojen ja materiaalien valintaa ohjaavat kestävä kehityksen ja kiertotalouden periaatteet.

11 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Opetuksen eriyttäminen ryhmäopetuksessa sekä monipuolisten työtapojen käyttö ovat ensisijaisia keinoja ottaa huomioon oppilaiden erilaisuutta ja yksilöllistää oppimäärää. Yksilölliset oppimisvalmiudet huomioidaan ryhmien muodostuksessa niin, että valmiuksiltaan ja kiinnostuksien kohteiltaan yhtenevät oppilaat toimivat samassa ryhmässä. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden osallistumista ryhmäopetukseen kannustetaan mahdollisuudella tulla kokeilemaan yhdessä sovittun ajan ja tarvittaessa oman henkilökohtaisen avustajan ottamista mukaan tunneille.

Jos käsityösuuntautunut ja motivoitunut oppilas ei tukitoimista huolimatta saavuta oppimäärän tavoitteita, voidaan harkita oppimäärän yksilöllistämisen ja henkilökohtaisen opetussuunnitelman, Hops:n mahdollisuuksia. Yksilöllistäminen on erityistä tukea, joka pohjautuu pedagogiseen selvitykseen. Pedagogisessa selvityksessä vähintään kaksi opettajaa arvioi yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa osaamista, opiskelu- ja oppimisedellytyksiä ja motivaatiota sekä oppilaan edellytyksiä osallistua ryhmäopetuksena järjestettävään käsityön taiteen perusopetukseen. Pedagogisen selvityksen jälkeen selvitetään oppimäärän yksilöllistämällä tavoiteltavat merkitykset ja toteutuksen edellyttämän resurssin järjestyminen.

Henkilökohtaisessa opetussuunnitelmassa, Hops, eriytetään opintoja vastaamaan oppilaan omia lähtökohtia, osaamista sekä opiskelu- ja oppimisedellytyksiä, kuten tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Hops on vähintään lukuvuoden mittainen sopimus oppilaitoksen, oppilaan ja vanhempien kanssa.

12 ARVIOINTI

Rohkaiseva ohjaus ja kannustava palaute ovat oppimisen arviointia parhaimmillaan.

ARVIOINNIN TEHTÄVÄ

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, auttaa häntä ymmärtämään itseään oppijana ja tukea hänen edistymistään opinnoissa. Arviointi perustuu kansallisiin opetussuunnitelman perusteissa määriteltyihin käsityö taiteenalan laajan oppimäärän tavoitealueiden, Taidot ja muotoilu, Yhteiskunta ja kulttuuri,

Taiteiden ja tieteidenvälisyys, tavoitteisiin. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta yhteiskunnassa. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

ARVIOINTI OPINTOJEN AIKANA

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin perusopintojen ja syventävien opintojen tavoitteiden ja sisältöjen mukaisten opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Koko taiteen perusopetuksen oppimäärän arvioinnista myöhemmin kappaleessa OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti kulloisenkin opintokokonaisuuden ja oppimisprosessin eri vaiheissa. Ryhmäopetuksessa mahdollistuvalla vuorovaikutuksella, jatkuvalla keskustelulla- ja palautteella, niin opettajan, ryhmän kuin tekijän omalla, ohjataan oppilasta tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun, oman oppimisprosessin ymmärtämiseen ja omien tavoitteiden asettamiseen.

Oppimiskeskustelu ja oppilaalle annettava palaute on luonteeltaan rakentavaa, kokeiluun ja keksimiseen kannustavaa, ohjaavaa ja jatkuvaa. Arvioinnilla oppilasta kannustetaan osaamisensa laajentamiseen, soveltamiseen ja esittelemiseen. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan, pohtimaan ja sanallistamaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta itse- ja vertaisarvioinnein.

Oppilas laatii ja esittelee osana perusopintojaan kehitysportfolioon tai muun näytön tavoitteiden mukaisesta osaamisen kehityksestään. Portfolio toimii tärkeänä osana itsearviointia, vuorovaikutteista oppimista, osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. Näyttöön ja pitkäkestoiseen opiskeluun perustuen oppilas saa taiteenalan laajan oppimäärän perusopintojen päättyessä todistuksen suoritetuista perusopinnoista, jossa annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Portfolioon, näyttelyiden, tapahtumien ja muiden esittäytymisten kautta oppilaat voivat saada myös julkista palautetta.

ARVIOINNIN KOHTEET JA TAVOITEKUVAKSET /KRITEERIT

Perusopinnot

Tavoitealue; Taidot ja muotoilu

- ymmärtää harjoittelun merkityksen käsityötaitojen ja käsityöllisten ajattelutaitojen oppimisessa
- havainnoi, pohtii ja ratkaisee ohjatusti arjen ja ympäristön haasteita
- on innostunut käsityöstä ja arvostaa omaa sekä toisten käsityötä
- osaa soveltaa oppimiaan taitoja ja ilmaista itseään käsityöllä erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä
- osaa valita omaan ilmaisuunsa sopivat materiaalit ja tekniikat tiedostaen niiden ominaisuudet
- käyttää käsityön materiaaleja ja tekniikoita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti
- hahmottaa käsityön prosessina

Tavoitealue; Yhteiskunta ja kulttuuri

- toimii käsityökulttuurin tekijänä, keskustelijana, vastaanottajana ja tulkitsijana
- hahmottaa muotoilun, käytettävyyden, materiaalivalintojen ja tuotteen elinkaaren välisiä yhteyksiä sekä niiden vaikutuksia elinympäristöön
- näkee käsityön elävänä kulttuuriperintönä
- pohtii käsityön eettisiä arvoja ja sisäistä yrittäjyyttä
- osaa toimia empaattisesti monikulttuurisessa maailmassa
- ymmärtää käsityöyrittäjyyden traditiota
- näkee käsityön lokaalina ja globaalina toimintana

Tavoitealue; Tiede ja Taide

- hahmottaa käsityön monitaiteisena ja -tieteisenä ilmiönä sekä elinympäristön laatuna
- osallistuu taiteiden ja tieteiden väliseen vuoropuheluun ja tulkintaan
- ymmärtää sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen kestävän kehityksen ja kiertotalouden merkityksiä
- osaa havainnoida ilmiöitä sekä soveltaa teknologiaa, luonnontieteitä ja taiteita, tutkiessaan, käsitteellistäessään ja rakentaessaan käsityötä
- työskentelee innovatiivisesti sekä osaa tuottaa uutta tietoa yksin ja yhteisöllisesti

Syventävät opinnot

Tavoitealue: Taidot ja muotoilu

- ymmärtää käsityöprosessin eri vaiheita
- ymmärtää itsenäisen harjoittelun merkityksen käsityötaitojen ja käsityöllisten ajattelutaitojen oppimisessa
- havainnoi, pohtii ja ratkaisee itsenäisesti arjen ja ympäristön haasteita
- soveltaa oppimaansa ja ilmaisee itseään yksilöllisissä prosesseissa ja eri ympäristöissä
- osaa valita omaan ilmaisuunsa sopivat materiaalit ja tekniikat tiedostaen niiden ominaisuudet
- asettaa omia tavoitteita ja nauttii niiden saavuttamisesta

Tavoitealue: Yhteiskunta ja kulttuuri

- toimii aktiivisena käsityökulttuurin tekijänä, vastaanottajana, tulkitsijana ja vaikuttajana sekä näkee osallistumisen mahdollisuuksia ympäristössä
- soveltaa muotoilun, käytettävyyden, materiaalivalintojen ja tuotteen elinkaaren välisiä yhteyksiä sekä ymmärtää niiden vaikutuksia elinympäristöön omassa ja ryhmän työskentelyssä
- hahmottaa omaa rooliaan elävän kulttuuriperinnön ylläpitäjänä ja kehittäjänä
- pohtii käsityön eettisiä arvoja ja sisäistä yrittäjyyttä
- osaa toimia empaattisesti monikulttuurisessa maailmassa
- näkee oman tekemisen - käsityön yhteyden ammatillisuuteen ja yrittäjyyteen
- ymmärtää mahdollisuutensa toimia lokaaleissa ja globaaleissa käsityöyhteisöissä

Tavoitealue Tiede ja teknologia sekä Taide

- käyttää taiteiden ja tieteiden välistä dialogia käsityössä
- havainnoi itsenäisesti ja tekee käsityötä teknologiaa, luonnontieteitä ja taiteita soveltaen
- soveltaa omassa työskentelyssään sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisesti kestävä kehityksen sekä kiertotalouden periaatteita
- osaa tuottaa ja soveltaa uutta tietoa itsenäisesti ja yhteisöllisesti

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN JA OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN

Oppilaana jatkava opiskelija voi esittää opiskeltuaan vähintään kaksi lukuvuotta osaamistaan tunnustettavaksi ja hyväksiluettavaksi. Osaamisen tunnustamiseen ja hyväksilukemiseen voidaan ryhtyä myös muusta opettajan ja rehtorin tunnistamasta syystä kuten hakeuduttaessa suoraan syventäviin opintoihin. Tunnistaminen, tunnustaminen ja hyväksilukeminen perustuu opetus-suunnitelman perusteiden tavoitteiden mukaiseen jatkuvaan ja etenevään osaamisen näyttöön ryhmäopetuksessa, perusopintojen portfolioissa sekä osoittamalla muuten harrastuneisuuttaan ja taiteen perusopetuksen tavoitteiden ja sisältöjen mukaisia käsityötaitojaan, tietojaan ja osaamistaan.

Vähintään kaksi opettajaa tai opettaja rehtorin kanssa arvioi osaamisen vastaavuutta suhteessa opetussuunnitelman tavoitteisiin, sisältöihin ja laajuuksiin sekä tekee esityksen osaamisen tunnustamisesta. Rehtori tekee opintojen hyväksilukemispäätöksen joka merkitään opintokorttiin.

Kansallisten opetussuunnitelmien henki on vahvasti osaamisen tunnistaminen, tunnustaminen ja hyväksilukeminen. Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu. Hyväksilukemisesta ja toimintatavoista päättää vastaanottava oppilaitos.

OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI

Oppimäärän arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän tavoitteet. Oppimäärän arviointi perustuu perusopintojen ja syventävien opintojen tavoitteiden mukaiseen suorittamiseen jatkuvana ja etenevänä prosessina oppilaitoksessa sekä syventävien opintojen aikana todennettavaan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen mukaiseen osaamiseen. Arvioinnin kohteet on kuvattu edellä tavoitteina.

Päätötodistukseen merkitään sanallinen arvio oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä. Sanallinen arvio kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia. Oppimäärän sanallinen arvio rakentuu vähintään kahden opettajan toimesta oppilaan syventävien opintojen, lopputyön ja sen esityksen arvioinnista.

13 OPINTOKORTTI KÄTEVÄSTI WILMASTA – TODISTUKSET JA NIIHIN MERKITTÄVÄT TIEDOT

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä antaa todistuksia Käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnoista sekä Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päätötodistuksen koko oppimäärästä. Todistukseen liittyy Opintokortti ja sanallinen arvio. Opintokortissa on kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus. Sanallinen arvio on oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista tai oppimäärän päätötodistuksen liitteenä on sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä.

Opettajat antavat Wilmaan käsityön taiteen perusopetuksen kuluvan lukuvuoden opintokokonaisuuksien suoritukset mahdollisimman pian opintokokonaisuuden päättyessä kuitenkin ennen seuraavan jakson alkua tai huhtikuun loppuun mennessä. Opintokorttiin kirjataan lisäksi myös Taito Pirkanmaa ry:n järjestämät muut kurssit ja työpajat oppilaan tai huoltajan pyynnöstä sekä muu hyväksi luettu näyttö. Hyväksi lukemisesta tarkemmin luvussa Osaamisen tunnistaminen ja opintojen hyväksilukeminen.

Oppilas tai huoltaja voivat Wilma käyttöliittymän avulla tulostaa Opintokortin osallistumisesta opetukseen. Oppilas saa pyydettäessä osallistumistodistuksen, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä.

TAITEEN PERUSOPETUKSEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN PERUSOPINTOJEN TODISTUS

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus liitteineen sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- sanallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

TAITEEN PERUSOPETUKSEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN PÄÄTTÖTODISTUS

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus liitteineen sisältää seuraavat asiat:

- Todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistukseen sisältyy liitteenä opintokortti.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettyessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistuksen liitteenä on opintokortti.

15 OPPILAAKSI VOI ILMOITTAUTUA MILLOIN VAIN - OPPILAAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän varsinainen ilmoittautumisaika on vuosittain maaliskuu-kuussa. Kesäkuussa tehtävän oppilaaksioton mukaan valmistellaan seuraavan lukuvuoden opetusryhmät ja opettajat. Tieto oppilaaksi otosta ja ehdotetusta opetuspäivästä ja -ajasta lähetetään heinäkuun alussa postitse hakemuksessa annettuun osoitteeseen.

Oppilaaksi voi ilmoittautua jatkuvasti. Oppilaaksi ilmoittautuneet otetaan mahdollisuuksien mukaan oppilaaksi opetusjaksojen vaihtuessa olemassa oleviin ryhmiin tai pyritään vastaamaan kysyntään lisäryhmillä. Näpsän kesälukukausi todentuu Kesä käsillä –leireinä. Leiriläisten oppilaaksi ilmoittautumiset syksyn opetusryhmiin käsityön taiteen perusopetukseen ehtivät vielä kesän oppilaaksiottoon.

Näpsän oppilaaksi ilmoittautuminen löytyy osoitteesta <https://napsa.inschool.fi> linkki ilmoittautumiseen löytyy myös Taito Pirkanmaa ry:n sivuilta osoitteesta www.taitopirkanmaa.fi. Sähköiseen ilmoittautumiseen täytetyt tiedot tallentuvat Näpsän hakureksiteriin, jossa ne säilyvät aktiivisina ilmoittautumisina yhden lukuvuoden ajan.

Alle kouluikäiset voivat ilmoittautua varhaisiän ryhmiin siitä lukuvuodesta lähtien kun täyttävät neljä vuotta.

Kouluikäisenä tai vanhempana ilmoittaudutaan perusopetukseen. Perusopetukseen voi ilmoittautua myös teininä tai aikuisena. Opetusryhmät muodostetaan pääasiassa ikäryhmittäin. Tällä toimintamallilla voidaan huomioida oppilaiden kiinnostuksen kohteita. Oppilaspaikka pyritään järjestämään Opetushallituksen suositusten mukaisesti mahdollisimman pian peruskoulupäivän jälkeen. Nuoremmat oppilaat opiskelevat aikaisemmissa ryhmissä ja vanhemmat myöhäisemmissä ryhmissä.

Syy käsityöopintoihin hakeutumiseen voi olla moninainen, motoristen taitojen kehittäminen, tekemisen tavan oppiminen tai painottua kokeilemiseen, oivaltamiseen ja luovuuteen. Käsityön tavoitealueet mahdollistavat osaamisen kartuttamisen niin omassa elämässä kuin työelämässä välttämättöminä taitoina, muotoiluna ja kulttuurina kuin tieteenä, teknologiana ja taiteena. Näpsässä on mahdollisuus rakentaa henkilökohtaista osaamisen polkua ja eriyttää sitä syventävissä opinnoissa. Aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta ja opintojen hyväksilukemisesta on tässä opetussuunnitelmassa oma lukunsa.

Oppilaitos päättää lukukausittain alle 4 –vuotiaiden-, taiteen perusopetukseen valmentavien- ja erityisryhmien perustamisesta. Myös aikuisten ammatillisesti painottuvien opintojen järjestämisestä päätetään lukuvuosittain. Näistä tiedotetaan mm. Taito Pirkanmaa ry:n nettisivuilla.

Oppilaspaikka on koko Taiteen perusopetuksen oppimäärään. Oppilaaksioton tekee oppilaitoksen rehtori. Oppilaaksi ilmoittautuminen siirretään oppilaaksiotossa hakureksiteristä oppilasrekisteriin. Oppilaspaikasta ilmoitetaan kirjallisesti huoltajille tai täysi-ikäiselle hakijalle itselleen. Oppilaaksiottopäätökseen liitetään oppilaitoksen lukuvuosiopas, josta ilmenee oppilaitoksen toiminta sekä kirjautumisohjeet oppilaitoksen oppilashallintojärjestelmään Wilmaan käyttöliittymän kautta. Wilmassa voi mm. tarkistaa ja korjata omia tietojaan. Lukuvuosiopas on luettavissa myös www.taitopirkanmaa.fi –sivustolla.

Oppilaaksiottopäätöksessä esitettyyn opetusryhmään voi pyytää kirjallisesti vaihdosta perustelusta syystä, esimerkiksi peruskoulujen lukujärjestys tai orkesteriharjoitus. Opetusryhmämuutospyyntö osoitetaan osoitteeseen napsa@taitopirkanmaa.fi. Muista oppilaspaikkaa rajoittavista asioista tai oppilaan erityisyydestä pyydetään ilmoittamaan oppilaaksi ilmoittautumisen yhteydessä.

Huhtikuussa on mahdollisuus, samalla kun osallistuu oppilaitoksen itsearviointijärjestelmän mukaiseen koulutuksen arviointiin ja kehittämiseen, ilmoittaa muutoksista opinnoissa esimerkiksi siirtymisestä varhaisiänryhmästä perusopetukseen, välivuodesta tai oppilaspaikasta luopumisesta. Paluusta välivuoden jälkeen ilmoitetaan oppilashallintoon kirjallisesti.

Oppilaitoksen johtokunta vahvistaa lukukausimaksut vuosittain. Materiaalimaksut täsmentyvät opetussuunnitelmassa määriteltujen opintokokonaisuuksien edellyttämien materiaalien mukaan lukuvuosittain. Tarvittaessa voi laatia maksusuunnitelman, jonka tekemiseen on ohjeistus lukuvuosioppaassa. Vapaaoppilaspaikkaa voi hakea kirjallisesti oppilaitoksen johtokunnalta perusteluineen. Hakemukset osoitetaan oppilaitoksen rehtorille.

Oppilas voi menettää oppilaspaikkansa oppilaitoksen johtotiimin päätöksellä. Päätös perustuu tällöin oppilaan kykyyn vastaanottaa tai osallistua opetussuunnitelman mukaiseen jatkuvaan ja etenevään käsityön taiteen perusopetukseen kohtuullisen ryhmäopetuksen eriyttämisen puitteissa tai aiheuttaa toistuvasti häiriöitä oppituntien aikana. Oppilaspaikan menettää myös, jos oppilaan lukukausi- ja materiaalimaksu on maksamatta lukukauden päättyessä.

Ryhmän koko on varhaisiän ryhmissä enintään 10 oppilasta, perus- ja syventävissä opinnoissa enintään 16 oppilasta. Ryhmien koko voi vaihdella käytössä olevien tilojen ja välineiden mukaan. Tapahtumissa ja leiripäivissä ryhmäkoko voi olla suurempi. Opetusryhmiä yhdistetään, jos oppilasmäärä laskee varhaisiänryhmissä alle kuuden oppilaan tai perus- ja syventävissä opetusryhmissä alle kahdeksan oppilaan kesken lukuvuotta. Muutoksesta tiedotetaan ja tarvittaessa neuvotellaan asianosaisten kanssa.

Oppilaitos päättää lukuvuosittain taiteen perusopetuksen valmentavan kasvatuksen sekä aikuisten ammatillisesti painottuneiden syventävien opintojen järjestämisestä.

15 YHTEISTYÖ HUOLTAJEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä toimii yhteistyössä vanhempien ja useiden muiden alueellisten ja kansallisten tahojen kanssa. Näpsällä on Taitojärjestön ja TPO-liiton kautta kansainvälinen yhteistyöverkosto.

Näpsän henkilökunta yhteistyössä vanhempien kanssa

Yhteistyön edellytykset ja yhteistyö oppilaiden ja heidän vanhempien kanssa muuttuu ja kehittyy jatkuvasti. Yhteistyön lähtökohtana on luottamus, tasavertaisuus ja keskinäinen kunnioitus. Yhteistyössä hyödynnetään Wilmaa, kotisivuja, lukuvuosiopasta ja sosiaalista mediaa. Huoltajat ja edistyneemmät oppilaat saavat tietoa opinnoista ja voivat hallinnoida oppilastietojaan luomillaan käyttäjätunnuksilla Wilma-sovelluksessa. Wilmasta löytyvät opettajien ja oppilashallinnon tiedotteet mm. lukuvuoden erilaisista tapahtumista. Wilman kautta kulkevat viestit kätevästi

koulun ja kodin välillä mm. tiedot poissaoloista. Wilmasta voi tulostaa oman opintokortin, josta ilmenee suoritettut opintokokonaisuudet. Kotisivuilta löytyy Opetussuunnitelman, Lukuvuosioppaan ja kuvagallerioiden lisäksi laaja kattaus Näpsän ja koko Taito Pirkanmaa ry:n toiminnasta. Lukuvuosioppas, josta ilmenevät lukuvuoden keskeiset opetuksen järjestämisen tavat, postitetaan oppilaille kesäkirjeen mukana. Näpsä löytyy myös Facebook ja Instagram yhteisöistä.

Huoltajat ovat tervetulleita mukaan oppitunneille. Syyslukukaudella järjestetään huoltajille tiedotusiltoja ja helmikuussa avointen ovien viikolla voi tutustua koulun arkeen. Lukuvuoteen ja opintoihin liittyy lisäksi perheille yhteisen osallistumisen mahdollisuuksia tapahtumissa ja näytellyissä. Luottamuksellinen yhteistyö oppilaiden ja heidän vanhempiensa kanssa takaa osaltaan oppilaille turvallista kasvua ja oppimista.

Yhteistyöstä muiden toimijoiden kanssa

Näpsä toimii yhteistyössä useiden muiden koulutuksen järjestäjien kanssa: muut taiteen perusopetusta järjestävät oppilaitokset, perus- ja lukio-opetus, ammatillisen koulutus, Sivis, KSL, kansalais- ja työväenopistot ja Tampereen kesäyliopisto. Yhteistyö eri koulutuksenjärjestäjien kanssa vaihtelee perusopetuksen kulttuurikasvatusohjelman tuottajana toimimisesta opettajien täydennyskoulutukseen, opitun hyväksilukemiseen, työssäoppimiseen, työpajojen järjestämiseen, rahoitukseen, näyttelyihin ja tapahtumiin.

Yhteistyö Pirkanmaan kuntien kanssa toteutuu järjestämällä taiteen perusopetusta ja muita käsi-työpalveluita, kuntien muuta kulttuuritarjontaa ja museoyhteistyötä. Yritysyhteistyön laajentuminen nähdään mahdollisuutena. Yhteistyö alueellisten ja kansallisten toimijoiden kanssa on monimerkityksellistä. Yhteistyössä rakennetaan suomalaista globaalisti ainutkertaista lasten, nuorten ja aikuisten taidekasvatusta oppilaan, oppilaitoksen, yhteiskunnan ja tieteen viitekehkeissä. Globaali yhteistyö kanavoituu Taitojärjestön ja TPO, taiteen perusopetusliiton kautta. Yhteistyötä kuvaavat monipuolisuus, tavoitteellisuus, aktiivisuus, merkityksellisyys, asiantuntijuuden lisääminen, yhteinen tiedonintressi ja pedagoginen kehittäminen. Yhteistyö vakiintuneiden ja uusien yhteistyökumppaneiden kanssa nähdään oppilaitoksen perustehtävän, opetustoiminnan ja oppilaitoksen kehittämisen näkökulmista tärkeänä osa-alueena.

16 TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Koulutuksen arviointi ja kehittäminen sekä toiminnan ulkopuoliseen arviointiin osallistuminen ovat kansallisen lainsäädännön velvoitteita (laki 633/1998, muutettu lailla 1301/2013).

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsällä on käytössä TPO, Taiteen perusopetusliitto ry:n taiteen perusopetukseen kehittämä Virvatuli, oppilaitoksen itsearviointimalli. Itsearviointi on tärkeä toiminnan kehittämisväline, minkä avulla löydetään toiminnan vahvuuksia ja kehittämistä vaativia osa-alueita. Arviointi on jaettu eri osa-alueisiin ja kokonaisuus toteutuu neljän vuoden jaksoissa. Toiminnasta kerätään jatkuvaa ja vertailtavaa palautetta. Palaute ohjaa Näpsän kehittämistoimintaa.

arviointi	2018	2019	2020	2021
Oppilaat	Oppiminen ja Vuorovaikutus oppilastyytyväisyys	Oppimisympäristö	Opettajat	Omaehtoisuus ja motivaatio oppilastyytyväisyys
Sidosryhmät	Oppilaiden vanhemmat		Oppilaiden vanhemmat	
Opettajat		Fyysinen Työympäristö johtaminen	Opettajien osaaminen	Psyykinen työympäristö, osamiskartoitus
Johto		Johtokunta		Johtokunta

Kuva. Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän Itsearviointimalli.

Sidosryhmät ja Näpsä-yhteisö vaikuttavat toiminnallaan koulun oppimisympäristöön ja toimintakulttuuriin. Näpsää kehitetään oppilailta, huoltajilta, opettajilta ja oppilaitoksen johtokunnalta saadun palautteen avulla sekä toimimalla aktiivisesti osana alueellista ja kansallista taiteen perusopetustoimintaa. Toiminnan jatkuvaa kehittämistä tuetaan Näpsän yhteistyöllä erilaisten yhteiskunnan toimijoiden kanssa sekä vakiintuneella, kehittämismyönteisellä toimintakulttuurilla.

Näpsän kehittämisyksikkö toimii Tammelan toimipisteessä. Kehittämisyksikkö reagoi ja kokoaa kehittämistarpeita, näkee mahdollisuuksia, räätälöi uudistuksia, motivoi ja kouluttaa opettajia. Kehittämisyksikkö järjestää lukuvuodessa 5-6 opetushenkilöstön koulutuspäivää. Lisäksi järjestetään tarpeen mukaan pedagogisia kahviloita, joilla tuetaan erityisesti uusien opettajien työtä.

Näpsän ylläpitäjä, Taito Pirkanmaa ry, tuottaa vastaaville neuvojilleen neljä sisäistä koulutuspäivää, neuvojenpäivää vuoden aikana. Neuvojenpäivässä on Näpsän kehittämisyksikön edustus. Useimmat neuvot toimivat osana toimenkuvaansa taiteen perusopettajina. Neuvojenpäivissä tutustutaan taitojärjestön tuottamiin sisältöihin.

Taito Pirkanmaa ry edistää käsityökulttuuria harrastuksena, muotoiluna, elinkeinona ja koulutuksena. Käsityön taiteen perusopetuksen, Näpsän, kehittäminen on osa laaja-alaista käsityön kehittämistä paikallisesti, kansallisesti ja globaalisti. Mm. Suomen kädentaidot –messut tuovat vuosittain näpsäläisten toimintaympäristöön satoja käsityön ammattilaisia ja harrastajia.

Tampereen kaupungin taiteen perusopetuksen ohjausryhmä, jossa Näpsän rehtori on mukana, on toiminut vuodesta 1999 arvioiden TPO toimijoiden toimintaa sekä tarjoten tiedotusta ja koulutusta. Suomi 100 hankkeen yhteydessä Tampereen valtionapua saavat taiteen perusoppilaitokset aloittivat jatkuvamman yhteistyön. Pirkanmaan musiikkioppilaitokset ovat myös avanneet ovensa kaikille taiteenaloille soveltuvaan koulutukseen. Osaava Pirkanmaa, Pirkanmaan vapaan sivistystyön toimijat ovat tuottaneet yhteistä koulutusta vuodesta 2010.

Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry eli Taitojärjestö kokoaa yhteen 18 alueellista Taitoyhdistystä. Liitto on osana tehtävänsä merkittävä kansallinen ja globaali toimija tuottaen ja jakaen sisältöjä ja uudistuksia. Näpsän rehtori toimii Taitoliiton Taiteen perusopetuksen ohjausryhmässä, joka koordinoi ja tuottaa sisältöjä paikallisyhdistysten ja Taito koulujen tarpeisiin.

Näpsän rehtori toimii Taitojärjestön edustajana TPO, taiteenperusopetusliiton, Osaamisryhmässä, joka suunnittelee ja ohjaa kansallisia kehittämishankkeita. Näpsän toiminnan jatkuvaa kehittämistä ohjaa Hallitusohjelma. Sen toimeenpanosta vastaa Opetusministeriö ja Opetushallitus. Vuodesta toiseen haettavat hankerahoitukset ovat olleet merkittävin yksittäinen tekijä Näpsän kehittämisessä.